

Ο ΜΕΓΑΛΩΣ ΕΧΘΡΩΣ

‘Η Γερουσία, στὴ συνεδρίαση τῆς 7 Νοεμβρίου στὶς 6 τὸ πρωΐ ἀπέρριψε τὸ ἄρθρο ποὺ εἶχε ψηφίσει ἡ Βουλὴ σιδ νομοσχέδιο «περὶ μεταρρυθμίσεων εἰς τὴν νομοθεσίαν περὶ τῶν Δῆμων καὶ Κοινοτήτων» μὲ τὸ δόποι ἀγαγνώριζε τὴν ἐκλογιμότητα τῶν γυναικῶν καὶ τὸ δικαίωμα ψήφου ἀπὸ τὰ 25 χρόνια τους ἀντὶ τὰ 30.

Οἱ τόσο ἀσήμιαντες αὐτές μεταρρυθμίσεις, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ τὰ ἴκανοποιοῦντα τὸ γυναικεῖο κόσμο καὶ πρὸ πάντων τὸν ἐργατικό, βρῆκαν ὃς τόσο ἀντίδραση ἀπὸ τὴν Γερουσία. ‘Ο φεμινισμὸς στὴν Ἑλλάδα ἔχει ἔνα πολὺ μεγάλο ἔχθρο : τὴν νύστια τῶν ἀντιρροσώπων τοῦ ἔθνους. Εἴναι ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ βρισκόμαστε ἀντιμέτωπες στὸν ἀπατανίκητον αὐτὸν ἔχθρο. Καὶ τὶς δυὸ φορὲς νικηθήκαμε. Καὶ ἡταν φυσικό. Σχεδὸν δὲν μποροῦμε καὶ τὰ θυμωδούμε. Νὰ τὰ βά λομε μένα ἀντίπαλο ποὺ μᾶς πολεμᾷ, μὲ πεῖσμα, μὲ πάθος, μὲ ἐπιχειρήματα διπλωδυομικά, τὸ καταλαβαίνομε. Ἐχομε κι ἐμεῖς νάντυτάξομε τὰ ὅπλα μας, τὰ ἐπιχειρήματά μας, μποροῦμε τοις τὰ μεταπείσομε

κανένα, μποροῦμε δπωςδήποτε νὰ τοὺς ἀποδείξουμε δην παραλογίζονται καὶ ἐπὶ τέλους ἂς ἀποφασίσουν δ.τι θέλουν. Ἀλλὰ σὲ ἀνθρώπους ποὺ κοιμοῦνται, τί νὰ πῆς; Καὶ πᾶς νὰ μὴν κοιμοῦνται στὶς 6 τὸ πρωΐ ἐπειτα ἀπὸ ξενύχτι δωδεκάωρο, μὲ συζήτηση ἀνεξίτηλη ἀπάνω σὲ τόσα ἀριθμοὶ ἐνδιαφέροντα, γιὰ διορισμοὺς φίλων, γιὰ ρουσφέτια κομματικά, γιὰ ἐπιβαθύνσεις στὸν προϋπολογισμό, καί, καί... Ἐπειτα τὰ ξημερώματα ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ ἄρθρου γιὰ τὴν ψῆφο τῆς γυναίκας. Πέντε βουλευτὲς παρόντες ἡ πέντε γερουσιαστὲς... τὸ ἰδιο κάνει. ‘Η ἴδια νόστια, ἡ ἴδια κακή διάθεση, τὰ ἴδια νεῦρα». .

«Ψῆφο - στὴ γυναικά! ποὺ ἀκούστηκε τέτιο πρᾶγμα? Θὰ χαλάσει διάσπορος».

Αὐτὴ ἡ νυσταλέα διαμαρτυρία ἀκούστηκε καὶ στὰ 1924 στὴ μεταμεσονύχτια συνεδρίαση τῆς Βουλῆς τῆς 17 πρὸς τὴ 18 Ιουλίου, κι ἀνάγκασε τὴν κυβέρνηση Παπαναστασίου—τὴν πρώτη δημοκρατικὴ κυβέρνηση στὸν τόπο μας—χωρὶς νὰ γίνει καμιὰ σοβαρὴ συζήτηση, χωρὶς νάκονστη καμιὰ φωτισμένη γνώμη, νά-

ποσύρει τὸ ἄρθρο 30 τοῦ νομοσχεδίου της «περὶ διοικήσεως δήμων καὶ κοινοτήτων» μὲ τὸ δποῖο ἔδινε ἐπειτα ἀπὸ πέντε χρόνια δικαιώματα ψήφου στὶς γυναῖκες γιὰ τὶς δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἐκλογές.

Ἐπειτα ἀπὸ δέκα χρόνια δημοκρατικὴ ζωὴ, ἀφοῦ κατορθώθηκε νὰ μᾶς δοθῇ ἕνα ψίχαλο ἀπὸ τὰ δικαιώματα ποὺ ἀνήκουν σὲ κάθε ἑλεύθερο πολίτη, ἡ Βουλὴ ἐρχεται νὰ μᾶς δώσει ἕνα δεύτερο ψίχαλο καὶ ἡ Γερουσία —σὲ μειαμεσονύχτια πάλι συνεδρίαση— τὸ παίρνει πίσω. Τί κι ἀν ἐδώσαμε ὑπόμνημα στὸν πιὸ προοδευτικὸν ἀπὸ τὸν γερουσιαστές, ζητώντας νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ἀπόλυτη πολιτικὴ ἐξίσωση τῶν δυὸ φύλων; Τί κι ἀν ὑψώσαν φωνὴ διαμαρτυρίας τρεῖς γερουσιαστές, ποὺ ἔγινοσαν χρέος τους νὰ ὑποστηρίξουν τὸ δίκιο μας, οἱ κύριοι Ἰασωνίδης, Μπακάληπασης καὶ Μαυροκορδάτος;

Μιλοῦσαν μπροστά σὲ καθίσματα ἀδειανὰ ἢ κοιμητέμενα. Καὶ τὸ ἄρθρο ἀπορρίφθηκε.

Ἀναγρωφίζομε τὴν ἡττα μας. Δόξα καὶ τιμὴ στὴν Α. Μ. τὸν "Υπνο τῶν πατέρων τοῦ Ἐθνους.

Κοιμηθεῖτε, ἀγαθοὶ πατέρες. Μακάρι οὐ νὰ κοιμάσσαστε πάντα τόσο ἀμέριμνα.

Σύγουσα θὰ πήγαινε δ τόπος πολὺ καλύτερα. Θὰ σᾶς ἔμενε λιγάτερος καιγός γιὰ νὰ καταρτίζετε κοιματικὰ νομοσχέδια, γιὰ νὰ φροντίσετε τὸ λαὸ μὲ φρόνους, γιὰ νὰ γκρεμίζετε διπλούς φκιάσει οἱ ἄλλοι, γιὰ νὰ σαλατοποιεῖτε τὰ ἀγαγωστικὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Κοιμηθεῖτε ἐν εἰρήνῃ.

Φεάνει ποὺ θάγχυνπνοῦμε ἐμεῖς. Κάποτε θὰ καταλάβετε καὶ οεῖς πὼς εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ ξυπνήσετε.

"Ιως νᾶραι τότε πολὺ ἀργά.

Ἄρ. Θ.